

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Angelorum existentia essentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

TRACTATUS III.

DE

CREATURA ANGELICA.

 Rdo doctrinæ Angelicæ à missionibus Divinarum Personarum ad Divinos Missionarios, Angelos, inquam, manuducit: postquam enim DEUM secundum rationem principii ad intra productivi, Divinarumque Personarum processiones, quibus DEI, ut in se est, contemplatio clauditur, consideravimus, superest, ut de eodem, quâ ratione ad extra principiat, suamque bonitatem in creaturas diffundit, differamus. Inter omnes porro creaturas uti potiore locum, ita & Theologicam considerationem Angeli sibi vendicant: cæterarum quippe productio in Physica & Metaphysica explicari solet: quæ verò ad moralem hominis statum vitamve supernaturalem Pertinent, alii Tractatus Theologici abundè discutunt. Idcirco iis, quæ Doctor Angelicus à q. 44. usque ad 50. & à 64. usque ad 106. de homine & creatura corporea latè disputavit, ad Philosophiam remissis, ad ea, quæ à q. 50. usque ad 65. & à 106. usque ad 114. tractavit, adspirantibus beatis Spiritibus, ipso Angelico Doctore ductore, pertractanda accingimur.

DISPUTATIO XXVII.

DE

Angelorum existentia & essentia.

Ad q. 50.

Substantiæ separatae, & immateriales, quas antiqua Gentilium Philosophia vel cum Aristotele intelligentias, eò quòd essent puræ mentes vitâ intellectuali præditæ, vel cum Platone genios, quòd genituræ humanæ curam gererent, genitòsque tutarentur, vel cum aliis dæmones, quasi scientes, & ex istis alios audæmones, quia propitios, alios vero cacodæmones, quia infestos, nuncupabat, hos S. Scriptura *Spiritus, Angelos, vigilantes* nominat Plal. 103. Heb. 1. & quamquam (Gregorio M. teste. Homil. 34. in Evangel.) *Angelus nomen est officii, non naturæ*, tamen communi Catholicorum stylo nomen Angeli per anonomaliam spiritualibus illis substantiis tribuitur, quorum in præsentî disputatione existentiam, naturam, multitudinem considerabimus.

ARTICULUS I.

An Angeli sint Spiritus incorporei.

SUMMARI A.

1. Existentiâ Angelorum è Scriptura.
2. Sunt substantiæ incorporeæ.
3. Has probat experientia.
4. Erratio.
5. Exploditur materia spiritualis.
6. Exponitur S. Script. opposita.
7. Exponuntur testimonia Concil. & PP.
8. Quomodo genus sumatur à materia?
9. Inferuntur intrinseca incorruptibilitas Angelorum.
10. Angeli sunt creati in celo empyreo.
11. Objecta diluuntur.
12. Non sunt conditi ante mundum.

§. I.

Angelorum existentia & essentia.

Dari Angelos absoluta Autoritas est. Quia
ut D. Gregorius M. modò citatus Angelos & Archang-

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. I.

Archangelos penè omnes sacri eloquii pagina testantur, variis inter se nominibus, ordinibus, officiisque distinctos. Nominibus; nam Michaëlem, Gabrielem, Raphaëlem, S. Scriptura commemorat. Ordinibus; nam ex Apostolo novem Choros, sive Ordines Angelorum colligit idem S. Pater loco inferius referendo. Officiis; licet enim omnes sint *administratorii Spiritus*, Heb. 1. variis tamen in Divini imperii executione functionibus sunt distincti. Alii quippe referuntur *Assistentes* Daniel. 7. Alii ad nuncianda Divina beneficia *Legati* Luc. 1. Alii hominum *Custodes & Rectores*. Matth. 3. Ipsos esse hominibus, totòque proin mundo superiores, discimus ex Epist. ad Heb. c. 2. & Psal. 8. *minuisti cum paulo minus ab Angelis*. Ex 2. Pet. 2. *Angeli virtute & fortitudine cum sint majores*. Ex cultu & adoratione à Sanctis exhibita, ut ab Abrahamo Gen. 8. à Josue c. 5.

2. An istæ spirituales substantiæ omnis corporeæ molis & concretionis essent expertes, dubitasse videntur, aut etiam contrarium sensisse quidam ex antiquis PP. velut Lactant. l. 2. Divin. Inslit. l. 14. Ireneus l. 4. cap. 70. Tertull. l. 3. de veland. Virg. c. 7. & alii. Essè expertes tamen satis apertè ostenditur primò in S. Textu, ubi Angeli crebrò *Spiritus* appellantur, citato primùm c. 1. ad Hebr. *administratorii Spiritus*. Luc. 11. *Assumit alios septem Spiritus, &c.* Apocal. 1. *à septem spiritibus, qui in conspectu Throni ejus sunt*. Atqui S. Scripturæ stylus vocem *Spiritus* capit pro substantia incorporea, ut cum dicitur Joan. 4. *Spiritus est DEVS*. Matth. 27. *emisti Spiritum*. Luc. 24. *Spiritus carnem & ossa non habet*. Secundò abstulit locum dubitandi Concil. Lateranense in cap. *firmiter* hanc doctrinam proponens. *Quòd DEVS simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam, spirituales & corporeas, Angelicam videlicet & mundanam, ac deinde humanam quasi communem ex Spiritu & corpore constitutam, &c.* ubi vides naturam spirituales & Angelicam contraponi naturæ mundanæ (hoc est corporeæ) & humanæ, h. e. ex Spiritu & corpore constitutæ. Accedit integra cohors SS. PP. quos vide apud Salmanticenses & alios.

3. Has ipsas spirituales intelligentias contra crassæ mentis sive Atheistas & Sadduceos, sive Atomistas, quorum illi nullos, isti corporeos solum genios è minimis Atomis conflatos, inaspectabilis formæ cum Platonis affirmabant, probat experientia. Cui enim alteri adscribas mirabiles effectus, qui omnem naturæ corporeæ virtutem superant, cum Ægyptiorum Magi incantationibus (quas omni activâ virtute natura destituit) producant ranas? Cum Apollonius Tyaneus è Domitiani Imperatoris, totiusque Aula conspectu momento subducitur? Cum peregrino idiomate loquuntur, pangunt carmina, pandunt secreta, horum omnium antea rudes Energumeni? Cum vel Memnonis statua, vel mensæ Gymnosophistarum, vel Apollinis triptus, vel Pythonissæ venter vaticinè vocalis efficitur? Cum per catoptromantiam rerum remotissimarum imagines pinguntur in speculo? cum Claudia Vestalis navim integram in vado

herentem Zonâ trahit? Sanè isti aliquè innemeri effectus, artèsque præstigatorum haud deterri, quàm spirituali substantiæ, corporis experti, variè tamen corpora temperanti & in corpora imperanti, illa agenti, moventi adhiberi possunt.

Rationem addit S. D. quæst. 50. art. 1. *de perfectionem*, inquit, *Universi pertinet, quod sint aliqua creatura intellectuales*: ne videlicet perfectissimus gradus essendi deesset Universo, oportuit dari quasdam creaturas purè intellectuales, adeoque primæ causæ omnia per intellectum & voluntatem operanti maxime similes. Neque refert, quòd gradus virtus intellectivæ jam reperitur in homine: repetitur quippe modò imperfectò, unde ne in perfectissimo gradu essendi deesset universum, debebat creari Angelum, in quo ille gradus perfectè inveniretur.

Præterea. Si Angelus foret corporeus, essentialis vel ut quòd, vel ut quo. Non ut *quod*, nam corpus & materiam intellectivam recipere aliunde suppono. Non etiam, ut *quo*, nam primò si esset forma corporis, ut animalis rationalis, haberet connaturaliter quasdam operationes corporeas & materiales. Sed quæ istas? Secundò. illud corpus esset organum & quantitate præditum: quò pacto igitur multi Dæmones simul quandoque humanum corpus invaderent? momento ab uno in alium locum se transferrent? loca clausa penetrarent? &c.

Sed an non fortè materia spiritibus Angelis possit tribui? quæ cum esset solum spirituum quantitate prædita, facile objecta incommoda effugeret? Verùm sicuti spiritus substantia essentialiter est intellectiva; sic substantia materialis essentialiter est non intellectiva; ut in Tract. de DEO diximus: Sicut ergo implicat eandem omnino substantiam esse & non esse intellectivam, esse principium & impementum intellectualitatis, ita implicat materiam esse spirituales, esset enim necessest materia immaterialis, corpus incorporeum, quæ jam non esset materia sed forma, quæ omnia portenta Philosophica ratio refugit. Nec minus implicat quantitas spiritualis, quàm quantitas inextensa, ut ex Philosophia suppono.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcies primò è S. Scriptura, Angelis ubi vim generativam & periculum concupiscendæ formæ femine: illam Genes. 6. ubi juxta 70. interpretum versionem, *videntes angelis filias hominum, quòd essent pulchre, acciperunt ex iis uxores, & genuerunt Gigantes*. Item verò in 1. Corinth. 11. Ubi Apostolus præcipit *volari mulieres in Ecclesia propter Angelos*. Insuper rebus corporeis torqueri, & ingari dæmones, constat ex 1. Reg. c. 16. Tob. c. 6. idque comprobatur Ecclesiæ praxis. cacodæmones per sacra numismata, Agnos DEI, aquam, herbas benedictas, &c. adeoque per signa corporeas fugantis; corpori autem in purum Spiritum nihil licet.

Respou-